

คำแนะนำทางการแพทย์ สำหรับ ผู้ทำการในอากาศ
เรื่อง "กัญชาต่อประสิทธิภาพในการทำการบิน"

โดย สถาบันเวชศาสตร์การบินกองทัพอากาศ และสมาคมเวชศาสตร์การบินแห่งประเทศไทย

เนื่องด้วยประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุประเภทยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งมีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ผ่านมา ไม่ระบุว่าพีชกัญชา รวมถึงส่วนต่าง ๆ ของพีช เช่น ใบ ช่อดอก เป็นสารเสพติดให้โทษนั้น แต่กัญชาเป็นพืชที่มีสารแคนาบินอยด์หลายชนิด ซึ่งมีผลออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท เมื่อพิจารณาในประเด็นความปลอดภัยของสาธารณะ (Public safety) และการป้องกันการเกิดอากาศยานอุบัติเหตุ พบว่า "กัญชามีผลลดประสิทธิภาพในการทำการบิน" โดยมีกฎระเบียบและข้อบังคับทางการบินที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. ประกาศสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (กพท.) เรื่องการขอและการออกใบสำคัญแพทย์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ระบุว่า หากผู้ทำการในอากาศใช้ "กัญชา" ซึ่งเป็นหนึ่งใน "สารที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท" ตามประกาศ ให้ถือว่าไม่สมบูรณ์ และไม่สามารถขึ้นปฏิบัติหน้าที่ทางการบินได้

๒. ข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือน ฉบับที่ ๖๗ ว่าด้วยวินัยผู้ประจำหน้าที่ (ลงวันที่ ๓๐ ก.ย. ๕๕) ระบุว่า ผู้ประจำหน้าที่จะต้องไม่ใช่ "กัญชา" ซึ่งเป็นหนึ่งใน "สารที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท" ตามข้อบังคับ ในทางที่ก่อให้เกิดอันตรายโดยตรงต่อผู้ใช้หรือเป็นอันตรายต่อชีวิต สุขภาพ หรือสวัสดิภาพของผู้อื่น หรือเป็นเหตุให้เกิดปัญหาด้านอาชีพ สังคม หรือความผิดปกติด้านร่างกาย หรือจิตประสาท หรือทำให้อาชีพ สังคม ร่างกาย หรือจิตประสาทเสื่อมเสียลง อีกทั้งห้ามไม่ให้ผู้ประจำหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ตกอยู่ภายใต้สารที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท เนื่องจากจะทำให้สมรรถนะของบุคคลเสื่อมลง

ดังนั้น แม้กัญชาจะไม่ถูกจัดเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข แต่เมื่อพิจารณาด้านความปลอดภัยในการบิน ผู้ทำการในอากาศทุกประเภทเมื่อใช้ "กัญชา" ซึ่งเป็นสารที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทให้ถือว่า "ไม่สมบูรณ์" และ "ไม่สามารถ" ขึ้นปฏิบัติหน้าที่ทางการบินได้ในทุกกรณี

พลอากาศตรี

(วงศ์ สาภานันต์)

ผู้อำนวยการสถาบันเวชศาสตร์การบินกองทัพอากาศ
และนายกสมาคมเวชศาสตร์การบินแห่งประเทศไทย

๑๖ มิ.ย. ๖๕